

**Naalakkersuisut Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaannik¹ allannguissaminni²
atuarfimmi klassimi ataatsimi atuartut annerpaamik 18-inik
amerlassuseqartalernissaannik qulakkeerinneqqullugit peqquneqarnissaannik
Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.
(Inatsisartunut Ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqtigiit)**

Pillugu

**Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu
Ataatsimiititaliap**

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Siunnersuutip aappassaaneerpeqarnerani tunniunneqartoq

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliaq suliaqarnermi kingullermi makkuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Doris J. Jensen, Siumut, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqtigiit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Mala Høy Kúko, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Nivi Olsen, Demokratit
Inatsisartunut ilaasortaq Mikivuk Thomassen, Inuit Ataqtigiit (sinniisoq)

UKA2019-imi ulloq 16. oktober 2019 siunnersuutip siullermeerlugu oqallisigineqarnerata kingorna siunnersuut ataatsimiititaliamit misissorneqarpoq.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Naalakkersuisut Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaannik allannguissaminni atuarfimmi klassimi ataatsimi atuartut annerpaamik 18-inik amerlassuseqartalernissaannik qulakkeerinneqqullugit peqquneqarnissaannik siunnersuummi siunnersuuteqartoq kissaateqarpoq. Atuarfik pillugu inatsisinik iluarsartuusseqqinnissaminni killiliineq taanna ilannguteqqullugu Naalakkersuisut siunnersuuteqarfigineqarput.

2. Siunnersuut

Siunnersuut siullermeerneqarnerani siunnersuutip pitsaanngitsumik kinguneqarsinnaanera Naalakkersuisut ernumassutigalugu oqaatigaat. Taamaasilluni Nuup avataaniitut kommunit

sulisussarsiortarnerat unammillernartoqareersoq siunnersuutikkut ajornerulersissinnaammagu. Klassit amerlanersaat 18-it sinnerlugit atuartullit nuummiimata. Siullermeerneqarnerani pissutsit saqqummiunneqartut qanimut misissorniarlugit ataatsimiititaliap pissusissamisoortut isigisimavaa. Taamaammat Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq ataatsimiititaliamit siunnersiorneqarsimavoq. (siunnersiunissamat aggeqqusissutip aammalu Naalakkersuisup oqaaseqaataata assilineri isumaliutissiisummut ilanngunneqarput **ilanngussaq 1 aamma 2.**)

3. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Siunnersuutip tunngavilersuutaani atuarneqarsinnaavoq atuartut ataasiakkaat ilinniartinneqarnerminni annerpaamik pissarsinissaat siunnersuutip siunertarigaa. Aappaattullu siunnersuuteqartup kissaatigaa ilinniartitsisut pitsaanerusumik atugaqarnissaat qulakkeerneqassasoq.

Ilinniartinneqarnermikkut atuartut pissarsinissaat eqqarsaatigalugu siunnersuutip sunniutissaa Naalakkersuisut apeqquseraat ataatsimiititaliap maluginiarpa. Taamaasillutik siunnersuutip siullermeerneqarnerani imatut Naalakkersuisut ilisimatitsipput:

”Nunani tamalaani klassit angissusii pillugit ilisimatuussutsikkut misissuinerne isumaqatigiittoqanngilaq, klassit mikisuunerat imaluunniit angisuujunerat atuartut ilikkariartortarnerannut atugarissaarnerannullu qanoq iluaqutaatigisarnersoq. Ilisimatooqarpoq isumaqartunik atuarfimmi klassini atuartut amerlassusaat kisimi atuartut atuartitsinerne pissarsiaannut aalajangiisuusanngitsoq, aammali ilinniartitsisut piginnaasaat atuartitsinerullu pilersaarusiornissaanut periarfissaat aalajangiisuusartut. Illuatungaani aamma ilisimatooqarpoq isumaqartunik, klassit minnerit atuarfimmilu angusat pitsaanerusut kingusinnerusukkullu inuunerne iluatsitsilluarnerup imminnut ataqatigiittarnerannik takusaqarsinnaasartunik. Qallunaat ilisimatuussutsikkut misissuineranni annertuumi VIVE-ip – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd – klassit angissusii pillugit nunani 41-ni misissuinerit 127-t misissuiffigisimavai. Misissuinerne tassani mianersortumik inerniliisoqarpoq, klassip angissusaa atuartut atuarfimmi angusaannut sunniuteqangaanngitsoq.”

Siunnersuutip nammineq iluarinartut Inatsisartuni siullermeerneqarnerani nalilerneqarnera ataatsimiititaliap isumaqatigaa. Taamaattorli siunnersuutip siullermeerneqarnerani aamma ataatsimiititaliami suliarineqarnerani pitsaaqutit ajoqutaasinnaasullu nalilersorneqarneri isiginiarneqarput. Tunngaviit pingaarnerpaat tulliuuttumi ataatsimiititaliap nassuiassallugit kissaatigaa:

3.1 Atuartut ataasiakkaat pissarsisarnerisa uuttorneqarnerat

Siunnersuutip siullermeerneqarnerani kiisalu siunersiuinermi siunnersuutip klassit ikinnernik atuartuutillit akornanni sunniutissaa nalorninarsinnaasoq, klassit amerlanerpaanik atuartullit amerlanersaat Nuummiimmata, agguaqatigiissillugulu misilitsinnerni Nuummi ingerlalluarnerpaasartut Naalakkersuisup uparuarai ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Tassunga atatillugu ataatsimiititaliap periarfissaq atorlugu “ilinniartitsinermi atuartup pissarsinera” nammineq nassuiaanini imatut saqqummiuppaa:.

Assersuut A:

Atuartoq 3. klassimi misilitsikkami kalaallisut atuarnermi nalilerneqarpoq ”angusaq naammaginangilaq”. Atuartoq taanna meeqqat atuarfianni soraarummeerami kalaallisut misilitsinnermi 7-imik nalilerneqarpoq.

Assersuut B:

Atuartoq 3. klassimi misilitsikkami kalaallisut atuarnermi nalilerneqarpoq ”angusaq pitsaalluinnartog”. Atuartoq taanna meeqqat atuarfianni soraarummeerami kalaallisut misilitsinnermi 7-imik nalilerneqarpoq.

Kisitsisit atorlugit nassuiaasiornermi pisariunngitsumi atuartut taakku marluk assigiimmik angusaqarsimasut ersersinneqarpoq. Assersuummi A-miittoq atuartoq ilinniarnermi annerusumik pissarsisimasog atuartumit assersuummi B-miittumut sanilliullugu paasissutissat tunuliaqutaasut ersersippaat. Tamanna tunngavigalugu klassini atuartukinnerni atuartoqarnernilu soraarummeerutit kisiisa tunngavigalugit “ilinniartitsinermi atuartup pissarsineranik” naliliineq atorsinnaangilaq. Ilinniartitsinermi atuartut pissarsisarnerannut agguaqatigiissillugu karakteriliisarneq nalerarinqassappat, inernerit ilaatigut pissutaasunut tulliuttunut oqimaaqatigiissaartariaqarput:

- Ilinniartitsineq ilinniartitsisunit ilinniarsimanngitsunit suliarineqarsimasup annertussusaa
- Ilinniartitsineq ilinniartitsisunit ilinniarsimasunit suliarineqarsimasup annertussusaa
- Ilinniartitsineq itisilerlugit ilinniarsimasaminnik atuartitsinermi suliarineqarsimasup annertussusaa
- Klassini ataasiakkaani atuartut immikkut pisariaqartitallit agguataarneqarsimanerat
- Sumiginnagaaneq kingornussarsiaq (Ilaqutariit isertitaasa killingat, ilinniakkat il.il.)

Soraarummeerluni misilitsinnermi angusat nalilerneqarnerisa oqimaaqatigiissaarnissaat pissuteqartumik piumentaassinnaasoq ataatsimiititaliap siunersivaa. Klassini atuartukitsuni atuartoqarnerusunilu ilinniartitsinermi atuartut pissarsiaasa paasineqarnissaat atuartut naggataarutaasumik soraarummeernermi angusaasa ersiutaasa atorneqarnissaat ataatsimiititaliap perusussimangilaa.

3.2 Atuartut immikkut pisariaqartitsisut klassit atuartukinnerusut pisariaqartilertarpai

Atuartut immikkut pisariaqartitsisut nalinginnaasuni klassini ilaatinneqartartut amerliartornerat ataatsimiititaliap paasivaa. Atuartut taakkua ilinniagassatigut tapersersorneqarlutik aammali tapersersorneqaratik klassiniittartut ataatsimiititaliamit aamma paasineqarpoq. Tamatuma saniatigut atuartut immikkut pisariaqartitsisut amerliartornerat takuneqarsinnaavoq¹. Klassini atuartut amerlassusaata appartinnissaanut tunngavigineqartoq atuartut immikkut pisariaqartitsisut amerliartornerat eqqarsaatigalugu ataatsimiititaliap tunngavissaqarsoraa. Klassimi atuartut ikinneruppata ilinniartitsisut ataasiakkaat atuartunut immikkut pisariaqartitsinngitsunut immikkullu pisariaqartitsisunut nukissaqarnerunissaannik naatsorsuuteqarneq tunngavilersuummi ilimagineqarpoq. Tassa imaappoq, ilinniartitsisup ilinniartitsiniarluni aaqqissuussinissaatigut piginnaasai periarfissaalu pitsaanerulersinnaapput, ataasiakkaanik pisariaqartitsisut isumagisassat ikinnerussammata. Ilinniartitsinermik pitsanngorsaaneq atuartut pissarsinissaanut annerulersitsissasoq Naalakkersuisut akissuteqaataanni ersippoq.

Siunersiuinermi ataatsimiititaliap paasivaa, misissuinermi taaneqartumi atuartut immikkut pisariaqartitsisut naatsorsuutigineqarsimangitsut. Kalaallit Nunaannik assersuussinermi tunngaviusoq eqqarsaatigalugu, ilisimatusarnermi katersukkat kalaallit nunaanni pissutsinut nuunneqarsinnaanersut nuunneqarsinnaannginnersulluunniit nalunarpoq. Illuatungaani ilisimatusarnermi inernerit taaneqartut akerlilerneqarsinnaanngillat.

3.3 Ilinniarsimasut utinngitsoortarnerat

Siullermeerneqarnerani aammalu siunersiuinermi Naalakkersuisup ernummatigisani saqqummiuppa, tassa siunnersuutip akuersissutigineqarneratigut Nuup avataani illoqarfiit nunaqarfiillu ilinniartitsisunik ilinniarsimasunik amigaaqalernissaat. Illoqarfik Nuuk tassaavoq 18-it sinnerlugit atuartulinnik klasseqarnerpaaq, siunnersuullu akuersissutigineqassagaluarpata ilinniartitsisunik amerlanernik pisariaqartitsilernermik kinguneqassaaq. Illoqarfinnut nunaqarfinnullu allanut sanilliullugu Nuuk ilinniartitsisussarsiornermi iluatsitsinerpaasarpoo, taamaattumillu Naalakkersuisut ernumassutigaat sinerissap sinnerani sumiiffinni sulisussarsiornermi kingunerluuteqarsinnaasoq. Ullumikkut ilinniartitsisussarsiornermi ajornartorsiut pioreerpoq illoqarfiillu pingaarnersaata tamanna iluaqutigaa, taamaammallu ajornartorsiutip annertunerulernissaanik ernummateqarneq pissutissaqarpoq.

Ilaatigut tamakkua pissutigalugit, Iliniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq oqaloqatiginarlugu ataatsimiititaliap aggersarsimavaa, ilinniartitsisunik ilinniarsimasunik amerlanernik pissarsinissap qulakkeerneqarnissaa pillugu qanoq Naalakkersuisut sulinersut paasiniarlugu. Ataani tassunga atatillugu ataatsimiititaliap apeqqutai marluk Naalakkersuisullu akissutai takuneqarsinnaapput:

---

¹ Ilinniartitaanermut pilersaarut II 2019, qupperneq 28

3. *Ilinniartitsisunik ilinniarluarsimasunik amerlanerusunik pissarsisinaanissaq qanoq qulakkeerniarneqarneris Naalackersuisunut nassuiaateqarfigeqquneqarpoq.*

Akissut: *Naalackersuisut upperaat ilinniartitsisunngorniarluni ilinniartitaaneq nukittorsagaq aamma pitsaannerusoq ilinniagaqalerumasunik amerlanerusunik immaqalu aamma piginnaaneqarnerusunik nutsuisuussasoq, taamaasillunilu ilinniartitsisut piginnaaneqarluartut amerlanerulernissaannut aqutaassasoq. Suliamik ingerlatsinermi ilinniartitsisunngorniarnermi ilinniakkap nutaamik 2017-imi aaqqissuuneqarnerani tamakkiisumik ataqqineqarluni oqallittoqarpoq naalackersuinerмик suliaqartut akuliuttussaanngininnerannik mianerinnittumik ataqqinnittumillu, Ilinniartitsinerмик Ilisimatusarfillu oqallinnermi, siunissami ilinniartitsisunngorniarernerup pitsaassusilersorneqarnissaa eqqarsaatigalugu, kiisalu ilinniartitaanerup aaqqissuussaananeramik atortuulersitsinerмик, ilinniartitsisunngorniarluni ilinnialerumaartunik amerlanerusunik soqutiginnilersitsiniarnermut atatillugu.*

Ilinniartitaanermik aaqqissuussineq nutaaq ilinniartitsisunngorniarernerup nalilersuivigineqarnerani 2016-imi inassuteqaatinik tunngavilimmik suliaavoq. Kiisalu aamma ilinniartitaanerup ilusilersorneqarneranut atatillugu misilitakkat isumassarsiassallu nunanit avannarlernit allanit katersorneqarlutik.

4. *Ilisimatusarfiup nammineertussaataitanera ataqqillugu, Naalackersuisut qinnuigineqarput ilinniartitsisutut ilinniarnarup pitsaassutaata isigineqarneratalu qaffassarneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat pillugu suliaqarnermimmik nassuiaateqaaqqullugit.*

Akissut: *Qaffasinnerusumik ilinniartitaanerit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 14, ulloq 12. juni 2019-imeersoq, ilinniartitsisunngorniarnermik ilinniartitaanernut aamma atuuttusoq naapertorlugu § 18-imi ersippoq ingerlaqqiffiusumik ilinniakkat pitsaassusilersorneqartassasut nunat tamat akornanni aalajangersakkat naapertorlugit. Pitsaassusissamik nunat tamat akornanni atorneqartunut naapertuuttumik aaqqissuussineq naatsorsuutigineqarpoq kinguneqassasoq ilinniartitsisunngorniarernerup isigineqarnerata qaffasinnerulerneranik kinguneqarumaartoq.*

Ataatsimut nalilersuiffiusumik misissuineq innersuullugu Naalackersuisut siullermeerneqarnerani ilisimatitsissutigaat atuartut klassimi amerlassusiisa klassimi atuartut ilikkagaqarsinnaassusiannut sunniutaa erseqqissumik oqaatigineqarsinnaanngitsoq.

Siunnersuutaasup akuersissutigineqarnissaa itigartinneqarnissaaluunniit apeqqutaatinnagu – ilinniartitsisut ilinniarsimasut amerlanerulernissaat ataatsimiititaliap qitiulluinnartutut isigaa. Massakkut pissutsit tunngavigalugit tamanna isiginiarneqassaaq, kommunini tamani ilinniartitsisunik ilinniarsimasunik amigaateqartoqarmat, aammali ukiut qulit tulluuttut ingerlanerini ilinniartitsisut 220-it soraarninngortussaani naatsorsuutigineqarmat. (takuuk **ilannugsaq 2**)

Qulaani pineqartut tunngavigalugit Naalakkersuisut Ilisimatusarfimmik oqaloqatiginninnissaa aallartinniaraa ataatsimiititaliap maluginiarpaa, tassani ilinniartitsisunngorniat ilinniartinneqartarmata. Ilinniagassanut aaqquissuussinerit ilisimatusarfiullu ingerlanneqarnera eqqarsaatigalugit ataatsimiititaliap akulerutinnginnissaaq ataqqilluinnarpaa. Naalakkersuisulli akissutaanni ersinngilaq, ilinniartitsisut ilinniarnep assersuutigalugu pitsaassutaata isigineqarneratalu qaffassarneqarnissai pillugit Naalakkersuisut suliaqarnersut. Tamanna ilinniartitsisunngornissamut soqutiginninnermik annerusunngortitsisinnaavoq. Ilinniartitsisunngorniarnermut qinnuteqarusunneq assersuutigalugu suliniuteqarnikkut assigisaatigullu naalakkersuinikkut sunnerneqarsinnaasoq eqqarsaatigineqarsinnaavoq.

3.4 Ilinniartitsisut atugaat, sulerusussusaat aamma napparsimasarnerat

Naalakkersuisut siunnersuunermi ilisimatitsissutigaat, klassit atuartukinnerusut ilinniartitsisullu atugaasa attuumassuteqarnerinik misissuunermik ilisimasaqaratik. Klassit 18-it qaangerlugit atuortoqanngippata ilinniartitsisut ulluinnarni atugaat uippallernannginnerussasut uani tunngavigineqarpoq. Nalinginnaasumik napparsimalluni takkutinngitsoorneq aamma qasuneq, suliffimmi iluatsinngitsoorneq, piffissaaleqinerlu imminnut atasorujussuit suliffeqarfinni tamani ilisimaneqarpoq. Ilinniartitsisut ulluinnarni sulineranut klassit ikinnerusunik atuortallit pitsaasumik sunniuteqartoq taamatut tunngaveqarnikkut ilimagineqarpoq – ilinniartitsinerup pitsaassusaanut atuartullu tamatuminnaga pissarsinerannut pitsaasumik kinguneqarsinnaanera taamaasilluni ilimagineqarsinnaavoq.

Taamaattoq soorlu oqaatigineqartoq, maannamut tamakku pillugit ilisimatusarnernik ilisimasaqartoqanngitsoq ataatsimiititaliamit maluginiarneparpoq.

4. Siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassai

Inatsisartut Suleriaasianni § 33, imm. 1-imi allassimavoq, siunnersuut tunngavilersugaassasoq siunnersuutillu aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai allaaserineqarsimassallutik.

Ataatsimiititaliap maluginiarpaa siunnersuummut piumasaqaataasut malillugit aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat allaaserineqarsimasut taakkulu innersuussutigineqarput.

5. Ataatsimiititaliap inassuteqaataa

Ataatsimiititaliaq isumaqatigiittoq allannguutissatut siunnersuuteqarpoq:

Naalackersuisut Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisissaannik allannguinnissaminni atuarfimmi klassimi ataatsimi atuartut annerpaamik 18-inik amerlassuseqartalernissaannik periarfisseeqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffiginissaannik siunnersuut

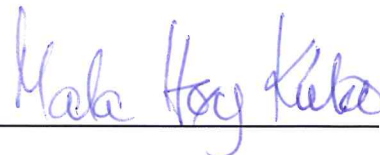
Taamatut oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni matumuuna siunnersuut ataatsimiititaliap aappassaaniigassanngortippaa.

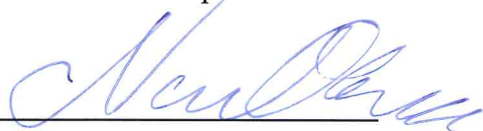
Doris Jakobsen Jensen
Siulittaasoq

Peter Olsen
Siulittaasup-tullia

Mala Høy Kúko

Nivi Olsen

Mikivuk Thomassen

Ilinniartitaanermut,
 Ilageeqarnermut
 Naalakkersuisoq
ikin@nanoq.gl

Kultureqarnermut,
 Nunanullu Allanut

Ulloq: 21-10-2019
 J.nr.: 01.39.01.03-00223

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliamit UKA2019/127 pillugu sisamanngornermi ulloq 24. oktober 2019, nal. 12.00 ataatsimiittarfik "Erling Høegh"-imi siunersiorneqarnissamut aggeqqusissut

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq siunersiorneqarnissamut Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliamit matumuuna aggersarneqarpoq.

Siunersiuinermi makku oqaluuserineqarnissaat ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq:

(Apeqquutit 1-2 teknikimut tunnganerat pissutigalugu taakkununga allakkatigut akissummik Naalakkersuisut taamaallaat suliaqarnissaat qinnutigineqarpoq, taassumalu siunersiuinermi atuarneqarnissaat naatsorsuutigineqanngilaq. Ajornanngippalli taakku siunersiuinermit nassarneqarnissaat ataatsimiititaliamit kissaatiginartinneqarpoq.)

Siunersuutip siullermeerluni suliarineqarnerani ilinniartitsisut ilinniarsimasut piginnaaneqartullu Naalakkersuisut oqaatigaat.

1. Ilinniartitsisut ilinniarsimasut maannamut amigaatigineqartut atorfiit ukioq naallugu sulisorisallu qassiussusaat agguataarlugit skemanngorlugit Naalakkersuisunut paasissutissiisutigeqquneqarpoq (tamatumunnga ilanngullugit atorfiit/ukioq naallugu sulisorisat ilinniarsimannngitsunik inuttalerneqarsimasut).
2. Apeqquut nr. 1-imisut ukiuni tulliuttuni qulini ilinniartitsisut ilinniarsimasut amigaatigineqartussatut naatsorsuutigineqartut Naalakkersuisunut paasissutissiisutigeqquneqarpoq (tamatumunnga ilanngullugit atorfiit/ukioq naallugu sulisorisat ilinniarsimannngitsunik inuttalerneqarsimasut).
3. Ilinniartitsisunik ilinniarluarsimasunik amerlanerusunik pissarsisinaanissaq qanoq qulakkeerniarneqarnersoq Naalakkersuisunut nassuiaateqarfigeqquneqarpoq.
4. Ilisimatusarfiup nammineertussaataitanera ataqqillugu, Naalakkersuisut qinnuigineqarput ilinniartitsisutut ilinniarnep pitsaassutaata isigineqarneratalu qaffassarneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat pillugu suliaqarnerminnik nassuiaateqaqqullugit.

Ataatsimut katersilluni misissuisimaneq innersuutigalugu, siullermeerinninnermi Naalackersuisut ilisimatitsissutigaat, meeqqat ilikkartarnerannut klassimi amerlassutsip sunniuteqarneranut takussutissaq ersarluttoq.

5. Ataatsimut katersilluni misissuisimanerni taaneqartuni atuartut immikkut pisariaqartitsisut ilanngunneqarsimappat?
6. Ilinniartitsisut inuunerannut, suliaminnik nuannarisaqarnerannut napparsimasarnerannullu klassimi ikinnerusunik atuartuuteqartarnerup sunniutaa pillugu Naalackersuisut misissuisimappat?
7. Ilinniartitsisut inuunerannut, suliaminnik nuannarisaqarnerannut napparsimasarnerannullu klassimi ikinnerusunik atuartuuteqartarnerup sunniutaa pillugu misissuisimanernik Naalackersuisut ilisimasaqarpat?
8. Kommuni ataasiakkaani klassit angissusaat eqqortut atorfinitsitsisarneq imaluunniit aningaasaqarneq eqqarsaatigineqarsimanersut Naalackersuisut misissuinerminnut atatillugu ilisimasaqalersimappat?

Naalackersuisumik apersuinermini malitseqartitsissutinik apeqquteqarnissani ataatsimiititaliap naatsorsuutigaa.

Ataatsimiititaliap Naalackersuisumik siunersuinerata Naalackersuisup ataatsimiititaliallu akornanni pingaarnersuilluni tulleriiaarinerit anguniakkallu pillugit naalackersuineranut tunngasumik oqaloqatigiinnertut sapinngisamik iluseqartinneqartarnissaa ataatsimiititaliamit anguniarneqarpoq. Taamatut oqallinneq ammasumik oqallinnertut sapinngisamik ingerlanneqassaaq.

Kiisalu apeqqutit siuliani allasimasut pillugit allakkiamik kalaallisut danskisullu ataatsimii-titaliap Naalackersuisumik siunersuineranut atatillugu pissarsisinneqarnissani ataatsimii-titaliap kissaatigaa. Allakkiap kingusinnerpaamik ataatsimiititaliap Naalackersuisumik siunersuinerata kinguninngua uunga nassiunneqarnissaa qinnutigineqarpoq: ina@ina.gl-imut assilineralu rfr@ina.gl-imut. Allakkiap ataatsimiititaliap Naalackersuisumik siunersuineranut nassarneqarpat atorneqarpallu taassuma nuutinnera ataatsimiititaliap Naalackersuisumik siunersuinerata aallartinnerani ataatsimiititaliap oqalutnaanut ataatsimiititaliallu allattaanut tunniuteqquneqarpoq.

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliaq sinnerlugu

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Doris Jakobsen Jensen

Ataatsimiititaliap siulittaasua

Inatsisartut Kultureqarnermut Ilinniartitaanermullu ataatsimiititaliaat

Imm. 127, klassimi atuartut amerlassusaat pillugu siunersioqatigiinnissamut apeqqutinut akissutit.

Uunga: Inatsisartut Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut ataatsimiititaliaat

Ataani akineqassapput UKA2019/127-mi klassini atuartut amerlassusaat pillugit apeqqutigineqartut.

01-11-2019
Sagsnr. 2019 - 22993
Dok. nr. 11920176

Postboks 1610
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Fax: +299 32 54 33
Email:

- 1. Ilinniartitsisut ilinniarsimasut maannamut amigaatigineqartut atorfiit ukioq naallugu sulisorisallu qassiussusaat agguataarlugit skemanngorlugit Naalakkersuisunut paasissutissiissutigeqquneqarpoq (tamatumunnga ilanngullugit atorfiit/ukioq naallugu sulisorisat ilinniarsimangitsunik inuttalerneqarsimasut).*

Akissut: Aallaqqaasiullugu ilisimatitsissutigissavara tabelip matuma ataaniittup suliarineranut atatillugu Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup paasisimagaa Inatsisartuni oqaluuserisassamut imm. 127-mut akissuteqaatitit allakkiami naatsorsuinikkut kukkusoqarsimasoq. Ilinniartitsisut atorfiit ilinniartitsisut qaangiuttoornerisigut matussuserneqartatut 23-nut missiliuunneqarput. Kisitsit eqqortoq tassaasussaagaluarpog 48. Ilinniartitsisussaaleqineq missingersorneqartoq taamaasilluni 295-it missaanniippoq, ilinniartitsisut ilinniarsimasut, ukiumi atuarfiusumi 2018/19-imi.

Nuna tamaat	Ilinniarti- tsisut amerlass.	Akunnerit atuarti- tsiviusut	Atorfiit akuerisat	Nikingassut = akuerisat – ilinniartitsi. amerlass.
2018/2019	1053	2.281.570,72	1097	44
Ilinniartitsisut ilinniarsimasut	802	1.768.119,31	850	48*
Atualinnginnermi ilinniartitsisut	75	165.850,39	80**	5
Timelærerit	182	347.601,02	167***	-15

Oktoberip aallaqqaataani 2018 nunatsinni atuartitsisartut atorfeqarput 1053-it, taakkunanga ilinniartitsisut 802-t. Ilinniartitsisut ilinniarsimasut qaangiuttoorneqarput atorfiit 48-t naligisaannik. Tamanna naatsorsorneqarpoq akunnerit atuartitsiviusartut agguarnerisigut 2080-imik, meeqqat atuarfianni ilinniartitsisup ukiumut akunnernik nalinginnaasumik suliffigisasaanik.

Ilinniartitsisussaaleqineq

Ilinniartitsisut ilinniarsimasut qaangiuttoorneri	48*
Atualinnginnermi ilinniartitsisut	80**
Timelærerit atorfiit matussusigaat	167***
Katillugit	295

Ilinniartitsisussaaleqineq naatsorsorneqarpoq ilinniartitsisut akunnerit qaangiuttoorfigisartagaasa katinnerisigut atorfinnut atualinnginnermi ilinniartitsisartunit inuttaqartunut kiisalu timelærerit akunnerit suliffigisartagaasa atorfinnut ilivitsukkaanut naatsorsorneqarnerisigut.

- 2. Apeqquut nr. 1-imisut ukiuni tulliuuttuni qulini ilinniartitsisut ilinniarsimasut amigaatigineqartussat naatsorsuutigineqartut Naalakkersuisunut paasissutissiissutigeqquneqarpoq (tamatumunnga ilanngullugit atorfiit/ukioq naallugu sulisorisat ilinniarsimangitsunik inuttalerneqarsimasut).*

Akissut: Ajornakusoorpoq siulittuutigissallugu ilinniartitsisut ilinniarsimasut amerleriaatigiuaagaasa kommunini meeqqat atuariinut qanoq annertugisumik sulisussarsiarineqarumaarnersut, taamalu ilinniarsimangitsunik atuartitsisunik pisariaqartitsineq annikinnerulersissallugu. Tamanna ilaatigut aamma pissuteqarpoq ilinniartitsisut ilaasa assersuutigalugu qitiusumik allaffissornermi, kommunini ingerlatsivinni, Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfimmi, MISI/PPR-imi, Ilinniaatsinut Institutimi, GUX-imi, Majoriami, efterskolini, højskolini, inuussutissarsiortuni namminersortuni, naalakkersuinikkut suliffinni il.il. aamma atorfinnarmata.

Ajoraluartumik Naalakkersuisut kisitsisaatiginngilaat ilinniartitsisut qassiunersut meeqqat atuarianni ilinniartitsisut atorfeqanngitsut. Tamatumalu saniatigut ajornakusoorpoq siulittuutigissallugu qanoq maanna aamma siunissami nunatsinni nunaqarfii aamma illoqarfii akornanni aammalu Danmarkimut nuttarneq ikkumaarnersaq, tamakkualu meeqqat atuarianni ilinniartitsisussaqaarniarnermut qanoq sunniuteqarumaarnerat. EVA-p¹ Ilinniartitsinermik Ilisimatusarfimmik nalilersuinerata ilaatigut kinguneraa ilinniagaqartussat 2016-imi tiguneqartut ikinnerunerat, tunngavilersugaasoq pisariaqartitsisoqarneranik sulisunik atuinissamik pisariaqartumik ilinniartitaanerup nutaap 2017-imi aallartinnissaanut tunngatillugu aaqqissuusseqqinnermi. 2017-imilu Ilisimatusarfik aammattaaq ilisimatitsivoq ilinniartitsisunngorniarluni ilinniartitaanermut isernissamut piumasaqaatit sakkortusineqartut, ilaatigut ilinniartitsisunngorniarluni ilinniartitsinermi faginik sammisaqartarneq nukittorsarumallugu. Tamanna aamma kinguneqarpoq ukioq taanna ilinniartitsisunngorniarlutik aallartittussat tiguneqartut ikinnerunerinik. Ilinniarfissuaq naapertorlugu taamaasilluni taamaallaat 30-t tiguneqarput. Ilinniagaqartussat tiguneqartartut annikilleriarnerat taanna oqallinnermik pilersitsivoq, apeqquutigineqarluni pissusissamisoornersaq isernissamut piumasaqaatit annertunerulersinneqarnerat, ilinniagaqalernissanik tiguneqartartut ikileriarnerannik kinguneqartumik, - minnerunngitsumik isiginiarlugu atuartitsisutut sulisut ilinniarsimangitsut amerlassusiat, ilinniartitsisullu amerlasuut soraarninngortussat ukioqalilernerit. Ukiuni kingullerni marlunni Ilinniartitsinermik Ilisimatusarfiup ilinniartussatut tiguneqartartut amerlanerulerseqqippai.

Ukiut tulliuuttut aqqanillit ingerlaneranni ilinniartitsisut 220-t soraarninngortussatut

¹ Danmarks Evalueringsinstitut

ukioqalissapput, tamannalu ilimanarluni isumaqassasoq ukiumut qassinik ukioqalersimaneq tunngavigalugu pissusissamisoortumik soraarninngortarnermik, ukiumut ilinniartitsisunik 20-t missaannik amerlassusilinnik. Taamaassaaq naatsorsuutigigaanni tamarmik soraarninngornissami tungaannut meeqqat atuarfianni suliinnassasut.

Takuuk ilanngussaq 1. ilinniartitsisussaaleqinerup ineriartornissaanik naatsorsuutigisat pillugit (naatsorsuineq kisitsisinik paasissutissanik ukiunut aggersunut iluarsinerinnaavoq, isiginiaasuunanilu pissutsinik ilinniartitsisunngornialertartut aamma / imaluunniit soraartartut amerlassusaannik.)

3. Ilinniartitsisunik ilinniarluarsimasunik amerlanerusunik pissarsisinaanissaq qanoq qulakkeerniarneqarnersoq Naalackersuisunut nassuiaateqarfigeqquneqarpoq.

Akissut: Naalackersuisut upperaat ilinniartitsisunngorniarluni ilinniartitaaneq nukittorsagaq aamma pitsaanerusoq ilinniagaqalerumasunik amerlanerusunik immaqalu aamma piginnaaneqarnerusunik nutsuisuussasoq, taamaasillunilu ilinniartitsisut piginnaaneqarluartut amerlanerulernissaannut aqutaassasoq. Suliamik ingerlatsinermi ilinniartitsisunngorniarnermi ilinniakkap nutaamik 2017-imi aaqjissuunneqarnerani tamakkiisumik ataqqineqarluni oqallittoqarpoq naalackersuineramik suliaqartut akuliuttusaa nginnerannik mianerinnittumik ataqqinnittumillu, Ilinniartitsinermik Iisimatusarfillu oqallinnermi, siunissami ilinniartitsisunngorniartarnerup pitsaassusilersorneqarnissaa eqqarsaatigalugu, kiisalu ilinniartitaanerup aaqjissuussaananeramik atortuulersitsinermi, ilinniartitsisunngorniarluni ilinnialerumaartunik amerlanerusunik soqutiginnilersitsiniarnermut atatillugu.

Ilinniartitaanermik aaqjissuussineq nutaaq ilinniartitsisunngorniartarnerup nalilersuivigineqarnerani 2016-imi inassuteqaatinik tunngavilimmik suliaavoq. Kiisalu aamma ilinniartitaanerup ilusilersorneqarneranut atatillugu misilittakkat isumassarsiassallu nunanit avannarlernit allanit katersorneqarlutik.

4. Iisimatusarfiup nammineertussaataitanaera ataqqillugu, Naalackersuisut qinnuigineqarput ilinniartitsisutut ilinniarnarup pitsaassutaata isigineqarneratalu qaffassarneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat pillugu suliaqarnermikk nassuiaateqaqullugit.

Akissut: Qaffasinnerusumik ilinniartitaanerit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 14, ulloq 12. juni 2019-imeersoq, ilinniartitsisunngorniartarnermik ilinniartitaanernut aamma atuuttusoq naapertorlugu § 18-imi ersippoq ingerlaqqiffiusumik ilinniakkat pitsaassusilersorneqartassasut nunat tamat akornanni aalajangersakkat naapertorlugit. Pitsaassusissamik nunat tamat akornanni atorneqartunut naapertuuttumik aaqjissuussineq naatsorsuutigineqarpoq kinguneqassasoq ilinniartitsisunngorniartarnerup isigineqarnerata qaffasinnerulerneranik kinguneqarumaartoq.

Ataatsimut nalilersuiffiusumik misissuineq innersuullugu Naalackersuisut siullermeerneqarnerani ilisimatitsissutigaat atuartut klassimi amerlassusiisa klassimi atuartut ilikkagaqarsinnaassusiannut sunniutaa erseqqissumik oqaatigineqarsinnaanngitsoq.

5. Ataatsimut katersilluni misissuisimanerni taaneqartuni atuartut immikkut pisariaqartitsisut ilanngunneqarsimappat?

Akissut: Misissuineq eqqaaneqartoq atuartunik immikkut ittumik atuartinneqartartunik ilanngussisimangilaq. Misissuineri pineqarput atuartut nalinginnaasumik atuartitsineri ilaasut børnehaveklassiniit 12. klassinut. (K-12) Tamannalu isiginiagassaagunarpog immikkut ittumik atuartitsineri qaqutigut atuartut amerlasuut peqataasarneranniit. Angusat misissorneqartut tassaapput atuarneq aamma matematikki. Taamaattumik naatsorsuutigisariaqarpoq misissuineri ilaasut atuartut klassimi "nalinginnaasumik" ilaasut allanngorarnerannik ilaqartutut.

6. Ilinniartitsisut inuunerannut, suliarninnik nuannarisaqarnerannut napparsimasarnerannullu klassimi ikinnerusunik atuartuuteqartarnerup sunniutaa pillugu Naalackersuisut misissuisimappat?

Akissut: Naalackersuisut ilisimasaqanngillat misissuineri toqqaannartumik ilimanaateqartitsisunik klassimi peqataasut ikinnerunerat ilinniartitsisut aammalu minnerunngitsumik atuartut qanoq atugaqarnerannut, atugarissaassusiannut, suliumatussusiannut aamma maani nunatsinni napparsimallutik peqanngittarnerannut sunniuteqartarnerut pillugit.

7. Ilinniartitsisut inuunerannut, suliarninnik nuannarisaqarnerannut napparsimasarnerannullu klassimi ikinnerusunik atuartuuteqartarnerup sunniutaa pillugu misissuisimanernik Naalackersuisut ilisimasaqarpat?

Akissut: Naamik, Naalackersuisut nassaarsinnaasimangillat misissuineri toqqaannartumik aallussisuusunik klassimi atuartut ikinnerunerata qanoq sunniuteqartarneranik, ilinniartitsisut aammalu minnerunngitsumik atuartut atugarissaarnerannut, suliumatussusiannut aammalu napparsimallutik peqanngittarnerannut sunniuteqartarnerat pillugu. Taamaattoq mattunneqarsinnaanngilaq misissuineri pineqartut ittunik nassaassaqarsinnaasoq.

8. Kommunini ataasiakkaani klassit angissusaat eqqortut atorfinitsitsisarneq imaluunniit aningaasaqarneq eqqarsaatigineqarsimanersut Naalackersuisut misissuinerminnut atatillugu ilisimasaqalersimappat?

Akissut: Naamik, Naalackersuisut ilisimasaqalersimangillat sulisussarsiornermut atatillugu isiginiagassat imaluunniit aningaasaqarnermut tunngasunik isiginiagassat salliutinneqartarnerannik, assersuutigalugu perorsaanermut tunngasumik isumaliutissaniit atuartut klassimilu atuartut qassiunissaannut aalajangersaasarnernut tunngatillugu. Naalackersuisulli itigartivissinnaanngilaat kommunit ilaasa sulisussarsiornermut tunngasunik aamma aningaasaqarinnikkut isiginiagassanik

tunngaveqartunik isiginiaasariaqartarsinnaaneri, atuarfimminni ilinniartitsisoqatigiit fagitigut piginnaasaat aamma ilisimasaat tunngavigalugit pilersaarusiortarsinnaanerat imaluunniit klassimi atuartut amerlassusissaannik aalajangersaasarsinnaanerat. Taamaasillunilu assersuutigalugu imaassinnaavoq kommunit ilaat aalajangersaasartut klassimi atuartut amerlassusissaannik qaffasinnerusunik, iluaqutigiumallugit ilinniartitsisut pigisat pisinnaasaat imaluunniit pissutsit atuuttut, ilinniartitsisunik naleqquttumik ilinniartitsisutut piginnaanilinnik atorfinitsitsisinnaangiffiusuni. Kiisalu aamma perorsaanikkut pilersaarusiorneq aamma tamatigut imaqartarpoq qanoq pissusissamisoornerpaamik aningaasaqarnikkut killiliussanik aammalu sulisoqarnikkut killiliussanik iluaquteqartoqassanersoq, atuartut ilikkagaqarnissaat atuartitsinermilu pissarsiaqarnissaat siuarsarniarlugu.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta
Med venlig hilsen

Ane Lone Bagger